

[Kaj Andresen.]

gensidig påvirkning, der kan være berigende.

Den mest betydelige forskel er sikkert organisationen af familieplejen. I Jylland er den organiseret under den enkelte anstalts overlæges ansvar, medens den under østifterne er organiseret under ét for hele området under en særlig afdeling med en speciel overlæge. Ved oprettelsen af de lokale forsorgscentre vil denne uensartethed forsvinde, således at dette problem er løst ved forslaget.

Et stort problem har jo også været: skal forsorgen fortsætte som delvis private institutioner med bestyrelser, eller skal ledelsen overgå til et direktorat i stil med sindssygeevæsenet? Jeg tror, at den højtærede socialminister har valgt en lykkelig løsning. Alle har jo været enige om, at forsorgens øverste chef må og skal være socialministeren. Det fastslås i loven, og det er der fuld enighed om.

Problemet har så været, om man uden at indføre et nyt stort embedsapparat kunne opnå en rimelig kontrol med administrationen og med de betydelige statsmidler, der administreres af denne forsorg.

Ved beslutning af 17. marts 1937 blev åndssvagenævnet oprettet. Tanken var, at dette nævn skulle koordinere de 2 forsorgsafdelinger. Det er imidlertid ikke sket, men det skyldes efter min opfattelse ikke, at nævnet ikke har kunnet det, men snarere, at det ikke har villet det, fordi kommissionen kort efter blev nedsat.

Jeg tror, at det nu foreslåede nævn vil være i stand til det og vil være i stand til det på en billigere måde end et direktorat. Nævnet har desuden den betydelige fordel, at det får en så nær tilknytning til folkestyret, som det gør. En så ømfindelig forsorgsgren vil altid være udsat for mistænkeliggørelse, og den kan kun overvindes ved fuld åbenhed ud mod offentligheden. Denne åbenhed tror jeg man vil føle er til stede med den betydelige folkevalgte repræsentation både i nævnet og i bestyrelserne, som er foreslået.

Ved at bevare styrelserne, som fremtidig kun bliver 2, en for østifterne og en for Jylland, vil man efter min opfattelse opnå betydelige goder. Først derved, at man bevarer et decentraliseret styre, der oven i købet gennem tilsynsrådene ved forsorgs-

centre får en særlig lokal tilknytning. Dernæst ved, at man bevarer et folkevalgt element i den daglige administration og ikke overlader den meget vanskelige kontakt med forældrene til et direktorats embedsmænd, der, hvor dygtige og samvittighedsfulde de end er, aldrig kan få den samme naturlige kontakt til forældrene, som deres egne foreningsrepræsentanter og de folkevalgte repræsentanter naturligt har.

Endelig tror jeg ikke, at de foretagne beregninger over omkostningerne ved et direktorat vil holde stik. Jeg tror personligt, at den valgte administrative fremgangsmåde vil blive langt billigere end et direktorat. Jeg kan se, at man kunne skaffe en mere ensartet administration gennem et direktorat, men jeg tror ikke på, at denne ensartethed ville være en fordel; tværtimod tror jeg, at de små forskelligheder, der er mellem de enkelte anstalter, er rigtige og inspirerende.

Endelig vil jeg blot nævne, at det er lykkeligt, at forsorgen fremtidig vil blive gratis for ophold i børnehaver, skoler, beskæftigelseshjem og tilsvarende foranstaltninger, der ikke kræver indlæggelse på institutioner, og at alle observationer på samme måde bliver gratis.

Et andet problem, som loven ikke nævner, men som jeg efter kommissionsbetænkningen går ud fra den højtærede socialminister vil løse, er problemet om invaliderente til de åndssvage, der ikke er på institution, eller en ydelse, der svarer til invaliderenten. Under østifternes område er man efterhånden nået op til at give en ydelse, der svarer til det beløb, der kan ydes i kommunehjælp, men i Jylland ligger ydelsen noget lavere. Personligt ville jeg finde det rimeligt, at vi altid kom op på et beløb svarende til invaliderenten. Jeg ville gerne høre ministerens syn på dette problem, der er brændende for mange forældre og plejeforældre.

Til slut vil jeg gerne sige, at mit parti er meget interesseret i lovforslagets gennemførelse, idet vi mener, at der gennem dette lovforslag opnås bedre vilkår for de åndssvage. Der er ingen tvivl om, at der er mange problemer, der må diskuteres i udvalget. F. eks. må man sikkert forebygge en eventuel kompetencestrid mellem bestyrelserne og nævnet gennem en klar